

IX Ka 196/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w Wydziale IX Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – S. S.O. Andrzej Walenta

Sędziowie: S.O. Aleksandra Nowicka (spr.)

S.O. Rafał Sadowski

Protokolant stażysta Marzena Chojnacka

przy udziale przedstawiciela (...) Urzędu Skarbowego w T. Moniki Łukaszewicz

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2015r.

sprawy **W. N.** oskarżonego z art. 77§2 kks i in.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 25 listopada 2014 r., **sygn. akt VIII K 959/13**

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Toruniu do ponownego rozpoznania.

IX Ka 196/15

UZASADNIENIE

W. N. został oskarżony o to, że:

I/ wbrew przepisowi art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000r. Nr 14, poz.176 z późn. zm.) pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki (...) sp. z o.o. działając, jako płatnik w warunkach czynu ciągłego nie wpłacał w terminie tj. do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek (...)Urzędu Skarbowego w T. pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia pracowników za miesiące: od stycznia od grudnia 2008r. przez co uszczuplił podatek dochodowy od osób fizycznych w łącznej kwocie 27.209,00 zł

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z §1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9§3 kks,

II/ wbrew przepisowi art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000r. Nr 14, poz.176 z późn. zm.) pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki (...) sp. z o.o. działając, jako płatnik w warunkach czynu ciągłego nie wpłacał w terminie tj. do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczki, na rachunek (...)Urzędu Skarbowego w T. pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia pracowników za miesiące: grudzień 2011r. oraz od stycznia do lipca 2012r. przez co uszczuplił podatek dochodowy od osób fizycznych w łącznej kwocie 15.385,84 zł

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z §1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9§3 kks,

III/ wbrew przepisowi art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011r. Nr 177, poz.1054 z późn. zm.) pełniąc funkcję prezesa zarządu spółki (...) sp. z o.o. działając, jako płatnik w warunkach

czynu ciągłego nie wpłacał w terminie tj. do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, na rachunek (...) Urzędu Skarbowego w T. datku od towarów i usług za miesiące: kwiecień, czerwiec i lipiec 2012r., przez co uszczuplił podatek od towarów i usług w łącznej kwocie 11.473,00 zł

tj. o wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 kks w zw. z art. 9§3 kks.

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 25 listopada 2014 r. (VIII K 959/13):

I. oskarżonego **W. N.** uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie I, stanowiącego przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z §1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9§3 kks i za to w myśl art. 77§2kks wymierzył mu karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka jest równoważna kwocie 60 złotych;

II. oskarżonego W. N. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie II stanowiącego przestępstwo skarbowe z art. 77 § 2 kks w zw. z §1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 9§3 kks i za to w myśl art. 77§2kks wymierzył mu karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka jest równoważna kwocie 60 złotych;

III. na podstawie art. 85 kk w zw. z art. 20§2 kks i art. 39§1kks w miejsce kar jednostkowych orzeczonych w punktach I i II wyroku orzekł karę łączną 130 stawek dziennych przyjmując, iż jedna stawka jest równoważna kwocie 60 złotych;

IV. oskarżonego W. N. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w punkcie III stanowiącego wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 kks i za to w myśl art. 57§1 kks wymierzył mu karę grzywny w wysokości 1.500 złotych;

V. zwolnił oskarżonego z obowiązku poniesienia kosztów sądowych, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego.

Obrońca oskarżonego zaskarżył powyższy wyrok **w całości**.

Skarżący podniósł zarzuty:

I. naruszenia przepisów prawa materialnego w postaci art. 77 § 2 kodeksu karnego skarbowego (dalej: „k.k.s.”), poprzez niewłaściwą interpretację wyrażającą się pominięciem faktu, iż czyn tam określony można popełnić wyłącznie z winy umyślnej, której nie można przypisać oskarżonemu jako osobie, która nie chciała i nie zmierzała w sposób celowy do wyrządzenia szkody Skarbowi Państwa, nie działając ze z góry powziętym zamiarem bezpośrednim czy też ewentualnym narażenia Skarbu Państwa na straty, w sytuacji gdy oskarżony prowadzenie Spółki całkowicie powierzył dyrektorowi do spraw finansowych w Spółce, Pani A. C., odpowiedzialnej za obliczanie, pobieranie i wpłacanie podatku w Spółce, a o zaległościach podatkowych dowiedział się dopiero w trakcie przesłuchania w niniejszej sprawie;

II. naruszenia przepisów prawa materialnego w postaci art. 57 § 1 kodeksu karnego skarbowego poprzez nieprawidłową jego subsumpcję względem czynu, który nie został popełniony w zamiarze bezpośrednim, którego nie można przypisać oskarżonemu, gdyż nie chciał on popełnić powyższego wykroczenia ani nie wiedział on o możliwości jego popełnienia, nie odpowiadając bezpośrednio za kwestie świadczeń podatkowych Spółki;

III. naruszenia przepisów postępowania a w szczególności art. 7 kodeksu postępowania karnego (dalej: „k.p.k.”) mające wpływ na rozstrzygnięcie poprzez pominięcie w ustaleniu stanu faktycznego dowodu z akt postępowania upadłościowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w T., (...) Wydział Gospodarczy w przedmiocie upadłości spółki pod firmą (...) sp. z o.o. w sytuacji, gdy wskazuje on jednoznacznie na prawidłowość terminu zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości przez dłużnika i ograniczenie jego swobody w zakresie zaspokajania wymagalnych zobowiązań wobec jakichkolwiek dłużników, które powstały przed dniem zgłoszenia wniosku o upadłość. Ograniczenie to pośrednio wynika z dyspozycji ustanowionej w tej sprawie tymczasowego nadzorca sądowego kierowanych do Spółki, obligujących Spółkę do bezwzględnej przestrzegania zakazu dokonywania spłat długów. Natomiast po ogłoszeniu upadłości Spółki, utraciła ona prawo zarządu oraz możliwość korzystania i rozporządzania mieniem wchodzącym do masy upadłości, a zarząd majątkiem objął ustanowiony przez sąd upadłościowy - syndyk masy

upadłości. W związku z powyższym, jak również mając na uwadze bezwzględnie obowiązujące przepisy, w tym ustawy karnej - art. 302 § 1 kodeksu karnego (dalej: „k.k.”) - wykluczające możliwość dowolnego zaspokojenia wierzycieli jako prowadzące do pokrzywdzenia pozostałych i inkryminujące takowe działania, Spółka nie mogła dokonać spłaty zobowiązań publicznoprawnych. Ponadto, oskarżony podjął działania zmierzające do spłaty zobowiązań podatkowych, to jest uzyskał kredyt od banku, którego środki miały być przeznaczone na pełne uregulowanie zobowiązań podatkowych. Jednak spełnienie przez oskarżonego świadczenia podatkowego okazało się niemożliwe wobec wykluczenia w systemie prawa możliwości pokrycia zobowiązań podatkowych osób trzecich;

IV. naruszenia przepisów postępowania w postaci art. 2 § 2 w związku z art. 7 k.p.k., w związku z art. 92 kodeksu postępowania karnego, skutkujący błędem w ustaleniach faktycznych poczynionych na podstawie zebranego materiału dowodowego co do osób odpowiedzialnych w Spółce za obliczanie, pobieranie i wpłacanie podatku, czego konsekwencją było błędne uznanie, iż powyższą odpowiedzialność należy przypisać oskarżonemu, podczas gdy z zebranej dokumentacji wynika, iż kompetencje w zakresie zobowiązań podatkowych spoczywały na A. C..

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie zaś o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do I instancji celem ponownego jej rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Po zapoznaniu się z całokształtem zgromadzonego materiału, treścią zaskarżonego wyroku, treścią jego uzasadnienia oraz treścią wniesionej apelacji, Sąd Okręgowy stwierdził, że zaskarżone orzeczenie należy uchylić w całości, a sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Z analizy akt sprawy wynika, iż Sąd Rejonowy nie wykazał w sposób niewątpliwy, na podstawie zebranych dowodów, winy oskarżonego. W ocenie Sądu odwoławczego szerszych ustaleń i dokonania ich wnikliwej analizy wymaga ustalenie osoby odpowiedzialnej za rozliczenia podatkowe. Kwestia ta w świetle dotychczas zgromadzonych dowodów jest dość niejednoznaczna. Oskarżony, bowiem utrzymywał, że jego aktywność w sprawach spółki była dość ograniczona, a faktycznie obowiązki wynikające z działalności spółki podzieliły między siebie A. C. i A. J.. Temu twierdzeniu odpowiadały zeznania A. C. (k. 95v), która podała, że w tamtym okresie tj. 2008 do (...) kwestiami związanymi także z tym, o co jest oskarżony W. N. faktycznie ja się zajmowałam. W latach od 2008 i później zewnętrzna firma księgowa zajmowała się dokumentacją kadrowo-płacową firmy (...). Do dokonywania przelewów ja byłam upoważniona (k.96). Jaki był status prawny tych osób tj. A. C. i A. J. – w szczególności czy w inkryminowanym okresie pełniły one jakieś funkcje we władzach spółki i jaki był zakres ich kompetencji, wymaga ustalenia. Pomocny w tym zakresie mógłby okazać się wypis z rejestru spółek za okres wskazany w zarzucie. Należałoby także ustalić czy oskarżony udzielił pełnomocnictwa A. C. do prowadzenia spraw finansowych spółki, czy była ona np. osobą, do obowiązków której należało pobieranie i obliczanie podatków oraz terminowe wpłacanie organowi podatkowemu pobranych kwot, a więc osobą o jakiej mowa w art. 31 ordynacji podatkowej. Być może inny pracownik spółki np. księgowa została wskazana, jako osoba, o której stanowi wyżej wskazany przepis. Nieodzownym będzie przeanalizowanie deklaracji podatkowych by ustalić, kto je podpisywał, jako upoważniony pracownik spółki i kto podejmował decyzje by w ślad za nimi nie były przekazywane pieniądze, a także czy tego rodzaju działania akceptował oskarżony. Z zeznań złożonych przez A. J. wynika, że ona z kolei zajmowała się rozliczaniem faktur, co jest istotnym stwierdzeniem w kontekście zarzutu opisanego w punkcie III aktu oskarżenia – wykroczenia z art. 57§1 kks. Należałoby zatem ustalić, kiedy oskarżony zyskał świadomość nie wywiązywania się z obowiązku odprowadzania zaliczek na podatek dochodowy oraz podatku VAT, gdyż jak konsekwentnie twierdził zyskał ją dopiero w toku postępowania. Z drugiej zaś strony opisywał swoje starania o uzyskanie pożyczek, które zamierzał przeznaczyć na spłatę długów spółki i sygnował swoim podpisem wnioski o jej upadłość.

W związku z tym Sąd Rejonowy przeprowadzając ponownie postępowanie powinien przeprowadzić wskazane dowody, poczynić ustalenia w oparciu o cały zebrany materiał dowodowy i na jego podstawie rozstrzygnąć sprawę.